

УДК 378.147:614.253.52:004.031.42

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЬ У МЕДИЧНИХ СЕСТЕР

О. В. Паніхідіна

Горлівський медичний коледж

У статті викладено основні види інтерактивних методик навчання як засобу створення інтенсивного освітнього середовища. Важливість використання цих методик для найкращого засвоєння матеріалу та контролю вихідного рівня знань.

USE OF INTERACTIVE METHODS OF TRAINING DURING CARRYING OUT A PRACTICAL TRAINING OF NURSES

O. V. Panikhidina

Horlivka Medical College

The article contains the basic types of interactive methodologies of studies as the means of creation of intensive educational environment. The importance of the use of these methodologies is for the best mastering of material and control of initial level of knowledge.

Вступ. Сьогодні у час реформування охорони здоров'я, коли нашій медицині потрібні кваліфіковані медичні сестри, котрі вміють не тільки механічно виконувати призначення лікаря, але й вільно спілкуватися з пацієнтами та їх родичами. Під час викладання матеріалу для медичних сестер у коледжі викладачі повинні навчити їх не тільки високоякісно виконувати маніпуляції, а й вміти творчо мислити та відстоювати свою думку. Тому під час проведення практичних занять треба використовувати інтерактивні методи навчання [1].

Основна частина. Поняття «інтерактивний» походить від англійського «interact» («inter» – «взаємний», «act» – «діяти»). Інтерактивне навчання – це спеціальна форма організації пізнавальної діяльності. Вона включає цілком конкретні та прогнозовані цілі. Одна з таких цілей полягає у створенні комфортних умов навчання, за яких студент або слухач відчуває свою успішність, свою інтелектуальну спроможність, що робить продуктивним сам процес навчання [2].

Інтерактивні методи навчання можна поділити на чотири основні групи [3].

Перша група – це кооперативне навчання. Методами такого навчання є робота в парах та малих групах, «акваріум». Така форма навчання дає можливість залучати до процесу навчання студентів усієї групи, під час такої роботи вони можуть висловити та відстояти свою точку зору.

«Акваріум» – це рольова гра у якій беруть участь 2–3 студента, а усі інші виступають у ролі спостерігачів, що дозволяє одним «прожити» ситуацію, а другим проаналізувати її з іншого боку.

Переваги методу:

- ефективний, коли потрібно продемонструвати навичку, вміння, емоцію;
- студенти можуть виступати в ролі експертів та аналітиків;
- стимулює студентів до практичної діяльності.

Друга група – це колективно-групове навчання. До цієї групи належать «кейс-метод», технологія «open space».

Кейс-метод (case study) – від англійського case – випадок – техніка навчання, що використовує опис реальних ситуацій. Студенти повинні проаналізувати ситуацію, розібратися в суті проблем, запропонувати можливі рішення і вибрати краще з них.

Розрізняють польові ситуації, основані на реальному фактичному матеріалі, і крісельні (вигадані) кейси [2]. Перевагами цього методу є:

- студенту легко зіставляти одержуваний теоретичний багаж знань з реальною практичною ситуацією;
- вносить до навчання елемент загадки, таємниці;
- ситуація, яку розбирають, не пов'язана ні з яким особистим ризиком для жодного з учасників.

Технологія «open space» – відкритий простір – це методика проведення конференцій та зустрічей, яка дозволяє індивідуумам та групам ефективно взаємодіяти та приймати колективні рішення. Перевагами цього методу є:

- студент має змогу висловити свою думку, розкрити свої знання;
- під час дискусії виявляються лідери здатні організовувати процес праці.

Третя група – це ситуативне моделювання. До цієї групи необхідно віднести ігрові методи.

Ігрові методи доцільно поділити на операційні та рольові.

1. Операційні (ділові, управлінські) ігри мають сценарій, в який закладено більш-менш жорсткий алгоритм «правильності» і «неправильності» прийнятого рішення, тобто студент бачить той вплив, який справили його рішення на майбутні події. У таких іграх підкреслений аспект інструментального навчання, і разом з тим формалізований і мінімізований порівняно з реальністю міжособистісний аспект. Отже, імітаційна ігрова модель неминуче спрощує реальну дійсність.

2. Рольові ігри з елементами драматизації сприяють розкриттю і вдосконаленню потенціалу самовираження. Вони зіштовхують учасника з ситуаціями, характерними для реальної значущої для нього діяльності, ставлять перед необхідністю змінити свої установки, створюють умови для формування нових, ефективніших комунікаційних навичок (вербальних і невербальних, діяльнісних і емоційних та ін.). Рольові ігри побудовані на припущенні, що людина засвоює найкраще динамічні проце-

си, до того ж, якщо вона в них включена. Тому в іграх робиться акцент на активні дії. Навчальний процес будується на драматизації досліджуваної ситуації. Має місце постановка психологічного завдання [1, 3].

До ігрових методів належать :

- соціодрама (ситуаційний тренінг). Його мета полягає у досягненні ефективної взаємодії з партнерами в умовах ділового чи повсякденного спілкування;

- техніка психодрами, яка спрямована на вирішення внутрішніх конфліктів індивіда шляхом програвання життєвих ситуацій та створення умов для усвідомлення себе як цілісної особистості.

Ці методи є дуже ефективними, так як здійснюють цілісний підхід до емоційного і поведінкового компонента особистості, наближають ситуацію навчання до реальної.

Четверта група – це опрацювання дискусійних питань. Ці методи вчать студентів відстоювати власну думку, вести дискусію, стимулюють до розвитку критичного мислення, поглиблюють знання з обговорюваної теми.

Висновки. Однією з основних характеристик особистісної орієнтації сучасного викладача є здатність створення в освітньому процесі ситуацій, які б запускали механізм розвитку особистості, коли студенти висловлюють свою точку зору, беруть відповідальність, набувають досвіду. В поняття інтерактивного навчання вкладають три основні компоненти:

- ініціативність студентів;
- взаємодія студентів із навчальним середовищем;
- діалоги викладачів і студентів.

З якою метою я використовую інтерактивне навчання:

- для найкращого засвоєння навчального матеріалу через вирішення проблем;
- пізнавальної мотивації студентів;
- ефективної організації роботи з джерелами.

ЛІТЕРАТУРА

1. Педагогіка : навч. посіб. для студ. пед. ін-тів / за ред. Ю. К. Бабанського. – 2-ге вид., доп. і перероб. – М. : Просвещение, 1988.

2. Селевко Г. К. Современные образовательные технологии : учеб. пособ. / Г. К. Селевко. – Народное образование, 1998.

3. Бех І. Д. Особистісно орієнтоване виховання: шляхи реалізації / І. Д. Бех. – Рідна школа. – 2000. – № 1.